Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 214. Brașov, Mercurĭ, 27 Septemvre (9 Octomvre) 1895.

O schimbare de titlu.

Fóia oficială publică autograful regesc către contele Goluchovski, prin care se ordonă ca ministrul casei împĕrătesci sĕ pórte de aci încolo titlul de „ministru al casei împĕrătesci și regesci“.

Foile guvernului înfățișéză acéstă schimbare de titlu ca un mare câștig pentru Ungaria, ba unele diare isbucnesc din acest incident în laude ditirambice pentru Banffy.

Nu tóte foile unguresci împărtășesc însĕ acéstă bucuriă fără reservă. Diarele oposiționale, și mai ales cele apponyiste, esprimă temerea ca nu cumva din titlul de mai sus sĕ se tragă óre-carĭ consecențe de drept public.

Titlul unui ministru al casei împĕrătesci — dice „Budapester Tagblatt“ — este pentru dreptul public al Ungariei un concept necunoscut și orĭ-ce schimbare s'ar face întrènsul, lucrul rĕmâne neschimbat.

Noul titlu nu póte da ministrului de esterne vre-o funcțiune, pe care acesta ar putea-o sĕvĕrși pe lângă Regele séu casa domnitóre — dice „Magyar Hirlap“. Funcțiunĭ de stat séu guverniale pe lângă Regele séu pe lângă casa regală, le póte sĕvĕrși numai un ministru responsabil unguresc, prin urmare numai un cetățén ungar, așa cà décă prin noul titlu s'ar intenționa un nou cerc de activitate pentru ministrul de esterne, guvernul unguresc ar trebui sĕ fiă tras la rĕspundere pentru cuprinsul autografului regesc.... căcĭ nu se pot face prin autografe regesci schimbărĭ în constituțiă séu în posițiunea de drept a Ungariei.

„Budapesti Hirlap“ accentuéză, că ministrul de esterne afară de afacerile comune esterne, nu are în nicĭ o parte a monarchiei, sĕ pórte alte afacerĭ de guvernare séu sĕ înfluințeze asupra lor. Titlul de ministru al casei împĕrătescĭ și regescĭ este prin urmare numai un titlu dinastic și un oficiu dinastic. Noi, dice, considerăm acest titlu ca pe acela al unui consiliar intim séu camerar. Nu e nimic gravaminos décă ministrul de esterne pórtă pe lângă marea cruce a ordinului sântului Stefan și a Stelei României și acest titlu; dér numai până atuncĭ lucrul nu este gravaminos, până când din titlu nu se vor trage óre-carĭ consecențe de drept public.

Contele Goluchowski — dice „Egyetértés“, — pare a avé ambițiunea de a-șĭ câștiga popularitate în Ungaria. Dér ar fi putut găsi un câmp mai mulțămitor pentru zelul sĕu, décă ar fi stăruit ca întréga nóstră representanță diplomatică sĕ dea emblemei, stégului și limbei Ungariei locul, ce li-se cuvine în raport cu strĕinătatea. Acest zel l'am saluta și noi cu bucuriă — dice fóia kossuthistă — deși isbèndile împ. și reg. nu sunt nicĭ decum după gustul nostru.

Chiar și un diar guvernamental "Pesti Hirlap“, observă, că pe temeiul titlului unui „ministru împĕrătesc și regesc al casei domnitóre“ s'ar puté da în Ungaria ministrului de esterne un cerc de activitate de drept public numai printr'o lege specială.

Precum se vede dér, Ungurilor le vine apetitul mâncând și pe basa concesiunei, ce a făcut-o Monarchul, la propunerea ministrului de esterne, posițiunei de drept public a Ungariei, prin amintita schimbare de titlu, ei se gândesc deja de pe acuma la alte nouĕ concesiunĭ.

Negreșit, că în acest scop vor aduce în discusiune și în dietă cestiunea schimbării făcute în titlul ministrului de esterne și koșuthiștii nu vor întârdia de a-'șĭ desfășura din nou vederile și principiile lor antiîmpĕrătescĭ.

Programa adunărei Societății pentru fond de teatru român, ce se va ține în Brașov, este următórea:

Diua primă 26 Oct. n.: 1) Președintele va deschide adunarea generală la 10 óre a. m. 2) Se aleg 2 notarĭ pentru ședințele adunării. 3) Secretarul va ceti raportul comitetului societății asupra lucrării sale începută dela adunarea din urmă. 4) Se alege o comisiune de 5 membri pentru propunerĭ, și raportul comitetului 'i se predă spre esaminare. 5. Cassarul societății va ceti raportul despre starea cassei cu sporul dela ultima adunare încóce și peste tot despre averea societății. 6) Se va alege o comisiune de 5 membri pentru esaminarea raportului cassarului. 7) Se va alege o comisiune de 5 membri, carĭ în înțelesul § 4 din statutele societății vor câștiga membri fundatorĭ, ordinarĭ, și ajutătorĭ pentru societate. 8) Se vor ceti discursurĭ corĕspundĕtóre scopului societății séu de altă materiă literară, ce sunt de a-se însinua președintelui înainte de adunare. 9) Președintele închide ședința.

Diua a doua, 27 Oct. n.: 1) Președintele deschide ședința și protocolul ședinței precedente se va ceti și autentica. 2) Raportul comisiunii pentru câștigarea membrilor noi. 3) Raportul comisiunii asupra socoților cassarului. 4) Raportul comisiunii asupra raportului comitetului societății, și însinuarea altor propunerĭ în interesul fondului. 5) Alegerea comitetului central pe 3 anĭ. 6) Se va decide locul și diua adunării generale pentru anul 1896. 7) Se va alege o comisiune de 3 membri pentru autenticarea protocolului din ședința a doua. 8) Președintele va închide adunarea. Din ședința comitetului societății ținută în 30 Septemvre 1895.

Budapesta, 30 Sept. 1895.

Hosszu, președinte. *Pavel Boldea*, secretar interimal.

România agricolă.

II. Societatea centrală de agricultură

și societățile de cultură în genere.

(Urmare).

Decĭ, décă din conferințele și studiile făcute de disa societate n'am avut ce sĕ vĕ spun, ingrată îmĭ va fi încercarea vorbind despre altele. Societățĭ culturale, cu tendințe economice în orĭ și care branșe, noi nu avem. La noi nu sunt nicĭ societățĭ pentru literatura română și cultura poporului român, ca la voi, nicĭ societățĭ de cântărĭ, lectură etc., carĭ sĕ arangeze la țéră esposițiĭ, serbărĭ poporale, întrunirĭ cu conferințe publice, instructive pentru mare și mic, séu discutând cestiunĭ și interese specifice de meseriă, localitate etc. Reuniunile de învĕțătorĭ și corurile de plugarĭ etc, carĭ la voi fac minunĭ și au contribuit mult la cultura și desvoltarea simțului național în popor, la noi nu sunt cunoscute. Și totușĭ ele ar fi mai ușor de realisat la noi în multe părțĭ ale țĕrii, decât la voi, cu deosebire în regiunile délurilor și pe cursurile apelor marĭ, în satele locuite de moșnenĭ și răzeșĭ. Acestea sunt fórte dese, tot la 2—3 klm. sat lângă sat, pe marĭ distanțe, și locuitorii lor, foștĭ liberĭ, moșnenĭ și răzeșĭ, sunt tot ómenĭ cu dare de mână și cu óre-care cultură, încât simt și ei lipsa de órecare comfort și de un traiŭ mai civilisat. Décă înființarea de asemenĭ reuniunĭ ar fi și la noi necesară, séu nu, și ar puté aduce folóse orĭ ba, aceea s'ar vedé mai târdiu. Ele însĕ nu s'au înființat până acum, fiind-că nimenĭ nu s'a interesat de acésta.

Invĕțătorii noștri dela orașe mai toțĭ, cei dela sate mare parte, sunt socialiștĭ și de tóte, numai cestiunile sociale culturale și îmbunătățirea stării morale și materiale a țĕranului nu-i preocupă. In planul de învĕțĕmânt al școlilor preparandiale dela noi este prevĕdută instrucția militară și mânuirea armelor, dér cultivarea cestiunilor economice etc., carĭ ar interesa mai direct pe țĕran, sunt lăsate pe a 2-a tréptă.

Ne-am întrebat adese-orĭ, la ce sĕ-i folosĕscă viitorului învĕțător ru-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Codul penal rusesc.

(Din Rusia celor doi Alexandri din urmă.)

(Urmare).

Partea primă a cod'celui penal rusesc se ocupă cu așa numitele *„crime de religiune“*; asprimea pedepselor arată mai bine importanța, ce o dă statul stêlpului principal al puterii lui, bisericei. Primul paragraf al acestei părțĭ (§ 176), care caracteriséză fórte bine totul, dice: „Cel ce esprimă intenționat și public în biserică o blasfemiă în contra prea sântei Treimĭ, orĭ în contra preacuratei maice a Domnului, fecióra Maria, orĭ contra crucei lui Isus Christos, Mântuitorul, Domnul și măestrul nostru, orĭ contra celor fără de trupurĭ puterĭ ale ceriului, orĭ contra sfinților lui Dumnedeu și a icónelor lor; aceluia sĕ 'i se detragă tóte drepturile civile, sĕ se esileze pe viéță, și sĕ fiă pedepsit cu muncă silnică de 12—15 anĭ. Décă o ast-fel de crimă nu se comite în biserică, ci într'un alt loc public orĭ în presența unor persóne, fiă numĕrul acestora mare orĭ mic, atuncĭ sĕ i-se detragă criminalistului tóte drepturile civile, sĕ se esileze pe viéță și sĕ fiă pedepsit cu muncă silnică de 6—8 anĭ“.

Paragraful următor vorbesce despre aceeașĭ crimă, însĕ într'altă formă. El sună așa: „§ 177. Décă nu se va comite crima pomenită în paragraful premergĕtor într'un loc public orĭ în fața mai multor ómenĭ, dér totușĭ în presența martorilor, cu scop de-a le sgudui credința și de a-i duce în rĕtăcire, atuncĭ sĕ 'i se detragă criminalului tóte drepturile civile, și sĕ fiă esilat pe viéță în cea mai îndepărtată parte a Siberiei“.

„§. 178. Cel ce va îndrăsnì sĕ critice, orĭ sĕ batjocurĕscă într'un loc public și în presența unui numĕr mai mare orĭ mai mic de persóne religiunea creștină, orĭ biserica drept credinciósă, care înjosesce sânta Scriptură orĭ sântele taine: aceluia sĕ i-se detragă tóte drepturile civile, sĕ se esileze pe viéță și sĕ fiă pedepsit cu muncă silnică până la 8 anĭ. Decă nu se va comite crima acésta într'un loc public și nicĭ în fața unui numĕr mai mare de ómenĭ, dér totușĭ în presența martorilor cu scop de a-i sgudui în credința lor și de a-i duce în rĕtăcire, sĕ 'i-se detragă criminalului tóte drepturile civile și sĕ se esileze în cea mai îndepărtată regiune a Siberiei“.

§. 179 hotăresce, că orĭ-cine ar fi fost martor al crimelor stabilite în §§ 175—178, orĭ a audit despre ele și nu a încunosciințat autoritatea, sĕ fiă pedepsit cu închisóre de 4—8 lunĭ.

„§. 181. Cel ce fiă în vre-o carte, fiă în orĭ-ce scriere publicată, își bate joc de sfinții lui Dumnedeu, orĭ atacă religia creștină, orĭ biserica drept credinciósă, séu se încércă sĕ înjosĕscă sânta Scriptură și sântele taine: acela sĕ fiă lipsit de tóte drepturile civile și sĕ se esileze în cea mai îndepărtată parte a Siberiei. Aceeașĭ pedépsă sĕ-i ajungă pe toțĭ aceia, carĭ vênd cu scirea ast-fel de tipăriturĭ orĭ scrierĭ“...

„§. 182. Tóte persónele vinovate de așa numita batjocurire religiósă, adecă toțĭ aceia, carĭ prin observărĭ batjocoritóre arată dispreț față de prescrisele și obiceiurile bisericei drept credinciose și ale creștinismului peste tot, sĕ fiă pedepsite cu închisóre dela 4—8 lunĭ“.

Acéstă legislațiune din sémă afară aspră ne silesce fără voiă sĕ ne punem întrebarea: „In ce raport stau, după principiile legislatorilor, asprele pedepse ale crimelor numite față de cele pentru crime comune, cum e d. e. furtul, uciderea etc.?“ O privire asupra punctului VIII și X din codicele penal ne arată, că o observare batjocoritóre despre biserica drept credinciósă e o crimă tot așa de mare, ca și o vătĕmare corporală, ce a avut ca urmare mórtea, deși acésta n'a fost intenționată (comp. §. 182 cu §. 1464). O batjocurire publică a bisericei ortodoxe e împreunată cu aceeașĭ pedépsă, ca și întemeiarea unei bande de falsificătorĭ, hoțĭ orĭ tăciunarĭ (comp. §. 178 cu 924). Pedépsa stabilită pentru batjocurirea publică în biserică a „celor fără de trupurĭ“ orĭ a „a sfinților lui Dumnedeu și a icónelor lor“ e tot așa de mare, ca și cea pentru o ucidere intenționată și numai cu puțin mai mică ca cea pentru un omor sĕvêrșit la o femeiă însărcinată (comp. §. 176 cu §. 1452 și §. 1454).

(Va urma.)

ral manuarea armelor obligătóre și eserciţiul militar, când el la ţéră trebue sĕ înóte în noroiŭ și balegă în curtea școlei, ér curtea și grădina scólei sunt deschise și pline de ciulinĭ, maselariţă și alte buruenĭ. Óre n'ar fi fost mai nimerit pentru el și ţĕran, ca în loc de eserciţiul și instrucţia militară obligătóre sĕ se fi impus mai mult partea economică: cultura grădinei școlare, ca sĕ înveţe și deprindă pe ţĕran cu cuvêntul și cu fapta la ordine, curăţenia de mic copil pentru întréga viéţă și ocupaţiunea lui; sĕ deprindă pe elevĭ sĕ altoéscă un pom, sĕ cultive o cépă, varḑă, legumă pentru ei, trifoiŭ și sfecle pentru vite etc. Aḑĭ învĕţătorul dela ţéră, ca și ţĕranul, trebue sĕ cumpere acestea tóte dela Sêrb și Bulgar, ca și noi, carĭ trăim la orașe, ba de multe-orĭ și mai scump, și décă nu este familist, el stă sĕ móră de fóme în satul lui. Apoi de-o parte învĕţătorul rural cu instrucţia militară, și de altă parte inundate satele cu fete dela orașe, cu fete dela mahala, ca învĕţătóre. Orĭ, că instrucţia militară este indispensabilă, și atuncĭ ea ar trebui întrodusă obligator și la fete, orĭ, modest vorbind, ea e un non sens. Afară de-o defilare la 10 Maiŭ a școlelor normale înaintea armatei regulate, alt folos educativ și cultural noi nu vedem. La Șulmaistrul german și prusian, admirat de tótă lumea, noi n'am vĕḑut și nu scim, ca sĕ-i propună obligator instrucţia militară și manuarea armelor. Pentru acésta este armata și rolul unic al ei.

Lucrul manual și albinăritul în școle, ce s'a întrodus în timpul din urmă, încă va fi numai de un folos problematic, căcĭ d. es. ce sĕ facă cu sculptatul în lemn séu cu împletitul de papură și paie la câmpiă, unde nu esistă nicĭ lemn, nicĭ rachită, nicĭ papură?

La munte și la baltă lucrul manual, décă va fi bine dirigiat, va puté da cu timpul bune resultate. De-asemenea cu albinăritul, când vara în câmpia întrégă nu este, lunĭ întregĭ, o singură flóre séu fir de plantă verde??! Cu totul altfel ar fi cu grădinăria și agricultura, pomicultura și legumicultură, care produce însa-șĭ materiă primă, obiecte de prima necesitate și reușesce în ţéra întrégă.

La voi, unde guvernul a recunoscut și a apreţiat mai bine importanţa grădinelor școlare de pomărit, în loc de 3—4 grădinĭ sermane, ale școlelor esistente în comună, le-a trecut pe tóte în sarcina comunelor politice, a obligat comuna politică ca sĕ ţină una și bună. La noi însĕ, nimenĭ nu șĭ-a bătut capul până acum cu ele. Avem inspectorĭ școlarĭ, la școlele secundare pentru desemn, cant etc., dér pentru întroducerea și activarea grădinelor școlare de pomărit pe lângă școlele rurale, nu se pomenesce. Nu este decĭ mirare, că și învĕţătorii ruralĭ, vĕḑênd atâta nepăsare din partea autorităţii superióre, nu le dau nicĭ o importanţă.

Grădinile școlare de pomărit esistă numai cu numele, și eu am vĕḑut multe, dér nicĭ una închisă și cultivată. In consecinţă, — nicĭ la conferinţe de-ale învĕţătorilor ruralĭ cu conţinut economic și la propagandă între ţĕranĭ în cele economice nu te poţĭ aștepta. In satul întreg, de multe-orĭ, nu veḑĭ o singură grădină închisă, nu un singur pom roditor, afară de câţĭ-va salcâmĭ séu plopĭ și buruienĭ.

Incolo, în celelalte comune, în satele foștilor clăcașĭ dela câmpiă, cu greu se vor puté realisa atarĭ societăţĭ culturale, fiind-că acolo satele sunt rarĭ, comunicaţiunea pe timp de érnă e dificilă. Apoi în ele nu se găsesc nicĭ elementele necesare pentru acésta, deóre-ce preoţii și ţĕranii trăiesc în miseriă, și totul este concentrat în mâna arendașului, care de obiceiu nu trăesce în comună, ér vechilul (administratorul) sĕu este însu-șĭ un om ignorant și lipsit de cultură. Pentru el și patronul sĕu, unicul scop este *demonul modern*, — banul rotător, ér nu cultura, nu ridicarea nivelului moral și material al locuitorilor.

(Va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

26 Septemvre.

O invenţiune românéscă. Inginerul mecanic dele căile ferate române, d-l *Petrescu*, a inventat un apărat pentru curăţirea zăpeḑii de pe linia ferată. Aparatul constă din douĕ elice, carĭ vor puté arunca zăpada de dinaintea trenului, chiar când ar avé o înălţime de doi metri.

—o—

Viriliștĭ românĭ în comitatul Mureș-Turda sunt numai următorii 7 inșĭ: 1) Patriciu *Barbu*, adv. și proprietar; 2) Mihail *Orbonaș*, adv. și propriet.; 3) Dr. Ioan Popescu, adv. — toţĭ din Regin; 4) Ioan Maior, proprietar în Topliţa; 5) Demetriu Viciŭ, 6) Vasiliu Viciu, 7) Iosif Covrig, toţĭ proprietarĭ în Mirașteu.

—o—

Socrul lui Banffy sinucis. Din Deș se comunică, că Máté Ferencz, tatăl nevestei ministrului-președinte Banffy, din cause necunoscute *s'a sinucis*, tăindu-șĭ gâtul.

—o—

Rege învinovăţit cu defraudare. „Voss. Ztg." aduce o scire sensaţională. Ḑiarul frances *„Le Monde"* din Montreal învinovăţi pe regele Belgiei, că ar fi defraudat averea colosală a surorei sale, a împĕrătesei *Șarlota*, soţia nenorocitului împĕrat Maximilian de Mexico. Ambasadorul Belgiei la Ottova provócă pe redactorul numitului ḑiar sĕ-șĭ retragă învinuirea, căcĭ la din contră va porni contra lui cercetare criminală. La acestea fóia din Berlin adauge, că în Paris s'a ventilat acéstă scire încă cu câte-va lunĭ mai înainte prin ḑiare francese. Ele spuneau adecă, că *Leopold*, regele Belgiei, a băgat averea nefericitei sale surorĭ în nisce intreprinderĭ la rîul Congo.

—o—

Societatea de lectură „Ioan Popasu" a studenţilor românĭ din loc s'a constituit Sâmbătă, în 23 Sept. v. c. sub presidenţa D-lui prof. N. *Bogdan* astfel: Ca vice-preș. al societăţei a fost ales Aurel *Bogdan* cl. VIII gimn.; secretar: Ștefan *Bărbucean* cl. VIII gimn.; v.-secretar: *Stoica* cl. III com.; bibliotecar: Zaharia Bârsean cl. VII gim.; v.-bibliotecar: Minișan, cl. II com., cassar: George Stănescu cl. III com.; ca membrii în comisiunea literară au fost aleșĭ următorii: Vasile *Meșter* cl. VIII gimn., Afilon *Popovicĭ* cl. III com., și *Vraciu* cl. II com. In fine ca controlorĭ au fost aleșĭ: Constantin *Sporea* cl. VIII gimn., Ioan *Comșa* cl. III com., Aurel *Socol* cl. VII gimn., și *Harambașa* cl. II com.

—o—

Fabrica română de pulbere fără fum se va construi în curênd la Popescĭ, în apropiere de penitenciarul Văcărescĭ (Bucurescĭ).

—o—

Se scumpesc ghetele. Reuniunea păpucarilor și a cismarilor din Sibiiu face cunoscut publicului, că, precum toţĭ păpucarii și cismarii din Europa, așa și ei trebue sĕ urce preţurile produselor lor pentru ca sĕ pótă trăi. Causa acestei urcărĭ este următórea: Deja în a. 1892 au intenţionat fabricanţii de piele sĕ urce preţurile pielei, dér nu le-a succes, fiind material brut de piele în cantitate destul de mare în pieţele europene. Acum însĕ s'au schimbat relaţiunile. Dela 1894 încóce se esportă din Europa forte multă piele la America, așa în ḑilele din urmă s'au esportat 250,000 de piei. In urma acésta pielea s'a urcat rapid pe pieţele-europene, și anume pielea de talpă cu 30—40, ér cea de căpută cu 40—50 procente. De aci a urmat, că marii industriașĭ și-au urcat provisiunile lor de piele cu 10—20 procente. Astfel acum și micii industriașĭ vor fi siliţĭ sĕ scumpéscă produsele lor, și publicul va plăti de aci încolo cu banĭ mai scumpĭ încălţămintele.

—o—

Programa concertului de mâne, ce-l va da d-șóra Laura Konopasek în sala de concerte, cu concursul d-șórelor Elsa și Gretchen Krummel, și al d-lui R. Lassel, este următórea: 1) Liszt: Concert patetic pentru 2 pianurĭ; 2) E. Astorga: Recitativ și Ariă; 3) Chopin: a. Valsul As-dur; b. Tarantella; pentru 2 pianurĭ; 4) a. Schumann: In der Fremde; b. Stange: Die Bekerthe; c. Cornelius: Vorabend; d. Arditti: Vals; 5) Brahms: Trei dansurĭ ungare, pentru 2 pianurĭ; 6) a. Iensen: Lehn deine Wang; b. Grieg: Solvejgs Lied; c. Gerneth: Weiser und Poet; d. Bungert: Nimm mich doch. Inceputul la 8 óre séra.

Dela comună.

Ședinţa din 7 Octomvre a. c.

Indată după deschiderea ședinţei primarul-substitut Iakobi împărtășesce representanţei comunale, că are sĕ facă o declaraţiune cu privire la notiţa din „Kr. Ztg." Nr. 230 din 4 Octom. n. c. sub titula: „Sächsische Beamtenpolitik". Primarul spune, că Vinerea trecută s'au presentat la dênsul în oficiu doi domnĭ, anume redactorul dela „Kr. Ztg." Korodi și predicatorul evangelic Scherg, cu rugarea, ca sĕ le permită o scurtă privire în listele alegĕtorilor, ceea ce li-a refusat, deórece legea nu-l obligă la acésta. Primarul crede, că — după părerea lui — a purces corect, declară, că nu a făcut'o din spirit de partidă, și rógă a 'i-se lua acéstă declaraţiă spre sciinţă. Representanţa comunală a primit acéstă împărtășire fără de nicĭ un interes, cu o adêncă tăcere.

Urméză ordinea ḑilei:

1) Reuniunei pompierilor se votéză pentru procurarea de haine uniforme suma de 1700 fl. plătibilĭ în 2 rate, și adecă în anul viitor 800 fl. și în 1897 restul de 900 fl.

2) Conclusul de a se aduce în canalul din strada castelului apă din Scheiu prin uliţa nouă și prin uliţa lăcătușilor, se modifică în sensul, ca ţĕvile sĕ fiă puse numai prin uliţa gimnasticei și sĕ între în canal la pórta penitenciarului. Se mai decide, ca ţevile sĕ fiă de beton, și nu de lut. Pentru esecutarea acestei lucrărĭ se mai votéză, pe lângă suma primitivă, încă 1720 fl. Lucrările se dau antreprenorului Demeter Gärtner, care a lăsat 16·5% din devis.

3) Administratorul spitalului „Petenţ", în urma cercetării disciplinare, se institue de nou în post, și cererea lui de pensionare nu mai are loc.

4) Servitorul primarului cere, pe lângă salarul de 440 fl. și cuincuenale, care nu i-se dau; comuna îi votéză însĕ salar după statutul cel nou, și anume 300 fl. salar, 40 fl. banĭ de cuartir 3 cuincuenale à 25 fl. și un adaus de 25 fl., cu totul 440 fl.

5) Magistratul cere la titlul 15 din budget un credit suplementar de 200 fl., cu care sĕ se ajute la plătirea diurniștilor. Suma se votéză.

Cu acésta ședinţa se încheie și se va continua a 2-a ḑi și în cele următóre. La ordinea ḑilei bugetul pro 1895.

Coresp. „Gaz. Trans."

Bucurescĭ, 28 Sept. v. 1895.

Stim. D-le Redactor! După un timp îndelungat de ḑile frumóse și plăcute de tómna, ne-am pomenit astăḑĭ cu o plóiă rece, care continuă și acuma. Cerul și-a revĕrsat apele sale peste câmpiile înţelenite de arșiţa sórelui. Agricultorii noștri se bucură de acéstă plóiă, de-órece acum pot sĕ începă arăturile și sĕmĕnăturile de tómnă. In urma acestor ploi, de sigur, că și Dunărea va cresce și astfel corăbiile vor puté ușor sĕ circule pe apele sale, în folosul comerciului, care e acum în flóre. Din streinătate sosesc di de ḑi comande de cereale, așa încât magazinele de prin porturĭ sunt bine asortate. Se speră într'un esport bun, căcĭ cerealele române sunt mult căutate pe pieţele strĕine.

*

In tocmai după cum cerul e posomorît, așa și cerul politic e acoperit de norĭ, carĭ în curênd vor produce o crisă ministerială. De alaltăerĭ începênd, fel de fel de sgomóte circulă atât prin pressă, cât și prin cercurile poporaţiunei capitalei. Orĭ unde te întorcĭ nu auḑĭ alt-ceva, decât vorbindu-se despre crisă, despre retragerea junimiștilor din cabinet etc. Basa acestor faime este a-se căuta în consiliul de miniștri, ce s'a ţinut alaltăerĭ la Sinaia sub președinţa Regelui. Despre decursul acestui consiliu se spun următórele, pe carĭ însĕ de-ocamdată le înregistrez sub tótă reserva: In consiliul de miniștri a luat cel dintâiu cuvêntul D-l P. P. *Carp*, care a declarat, că în urma neajunsurilor, ce au a îndura junimiștii din partea administraţiei, dênsul cere ca garanţă pentru viitórele alegerĭ: jumĕtate din prefecţĭ, patru fotoliurĭ în minister și candidaţĭ junimiștĭ în 15 judeţe. Neprimindu-se aceste condiţiunĭ de către d. Catargiu, toţĭ miniștrii junimiștĭ din cabinet sĕ-și fi dat dimisiunea. Vestea cea dintâiu despre acéstă dimisiune se ḑice, că a primit'o secretarul ministrului de domenii. In timpul de faţă se fac fel de fel de combinaţiunĭ, una mai fantastă ca cealaltă. Unii sunt chiar de părere, că se va forma un minister pur conservator, (adecă fără junimiștĭ) în care va întra și șeful partidului radical G. Panu. Combinaţia, cea mai acreditată pare a fi, că președintele Senatului, d. Cantacuzino va fi însărcinat cu formarea unui minister de transiţiă, care va presida alegerile. Decisiunea se aștéptă după întórcerea Regelui dela manevre. Incă câte-va ḑile, dér și situaţia va trebui sĕ fiă limpeḑită înt'un fel séu într'altul, de-órece se apropiă alegerile generale parlamentare.

*

Despre procesul din Galaţĭ de-ocamdată vĕ pot raporta numai, că el decurge atât în ședinţe de ḑi, cât și în ședinţe de nópte, deóre-ce pledoarile apărĕtorilo sunt așa, încât până acum u ns'a făcut alt-ceva decât rechisitorul procurorului și pledoariile. Sa crede însĕ că în curênd sentinţa se va pronunţa.

*

In vitrina ḑiarului *„L'Independence Roumaine"* sunt espuse un numĕr forte mare de fotrgrafii luate după posiţiunile dela Meledin din judeţul Buzĕu. In acésta localitate, proprietatea architectului român Ștefanescu Savini, s'au descoperit un numĕr de vre-o 14 isvóre cu diferite ape minerale. Aceste ape au fost esaminate de Dr. Babeș în laboratorul d-lui Dr. Bernard, și s'a constatat, că sunt mult mai bogate în substanţe minerale și alcaline, decât multe surse din strĕiătate. O companiă streină din Paris și o alta din Londra sunt pe cale a cumpĕra aceste surse spre a fonda o staţiune balneară model. S'a oferit deja d-lui Ștefanescu-Savini 1 milion de francĭ pentru aceste surse, dér dênsul a refusat, fiind decis a le esploata singur.

Către clerul și poporul român din eparchia Caransebeșului.

(Circulară în causa nouelor reforme bisericescĭ.)

(F i n e.)

Eră décă biserica nóstră nu értă căsĕtoria creștinilor ortodoxi cu feţe eretice, cu atât mai puţin értă căsĕtoria creștinilor cu necreștinii.

Mai departe, creștinii noștri sĕ se feréscă cât se póte și de căsĕtoriile acelea, ce se numesc în înţeles mai strâns căsĕtorii mestecate, adecă, de căsĕtorii de acelea când unul dintre mirĭ este de religiunea ortodoxă, ér célaltă faţă este de altă religiune creștină.

Creștinii noștri sĕ se feréscă de astfel de căsĕtorii, pentru-că ele de rênd aduc în familie indiferentism religionar, ceea ce nu este alta, decât slăbirea în credinţă a

acelora, carĭ au încheiat căsĕtoria mixtă, precum şi a fiilor lor. Urmarea a astfel de căsĕtorii mestecate de rênd nu este alta. decât întrelăsarea şi părăsirea datinilor, ce au fost până aci în casa părintéscă a aceluia, care a păşit la o astefel de căsĕtorie.

Décă totuşĭ împrejurările ar aduce cu sine ca sĕ se închee o astfel de căsĕtorie mestecată. atuncĭ partea conjugală, care este de religiunea ortodoxă, sĕ stăruéscă cu eeadinsul, ca copii ce se nasc din căsĕtoria mestecată, sĕ se boteze. sĕ se créscă şi sĕ se întăréscă în religiunea nóstră strămoşéscă, pentru-că sfântul apostol Pavel în cartea sa către Efesenĭ poruncesce acésta dicênd: „Cresceţi-i (pe copii) în învĕţătura şi în îndreptarea Domnului“ şi pentru-că numai aşa partea conjugală ortodoxă póte rĕmâné şi rĕmâne fiu adevĕrat 'al bisericei sale strămoşescĭ, şi numai aşa nu se desbină de dênsa, căcĭ vĕ întreb eu pe voi iubiţilor fii sufletescĭ, cine se póte socoti a fi membru al bisericei, décă dênsul nu ţine învĕţăturile ei? décă nu stăruesce a ţiné strêns acele lucrurĭ, ce le prescrie sânta biserică, ce poruncesc sfinţii părinţĭ?

Decĭ, iubiţilor, şi eu archiereul vostru vĕ îndemn pe voi cu cuvintele sfântului apostol Pavel adresate către creştinii din Efes: „Drept aceea dic acestea şi mărturisesc în Domnul, ca voi sĕ nu mai umblaţĭ precum umblă si ceilalţĭ păgânĭ, în deşărtăciunea minţii lor. Fiind întunecaţĭ la minte, înstrăinaţĭ de viéţa lui Dumnedeu, prin necunoscinţa care este în ei, pentru împetrirea inimei lor“.

La aceste cuvinte, mai adauge sântul apostol Pavel următórele: „Nimenea sĕ nu vĕ înşele pre voi cu cuvinte deşerte, că pentru acestea vine mânia lui Dumnedeu preste fii neascultărei Decĭ sĕ nu vĕ faceţĭ împreună părtaşĭ acestora“.

De asemenea vĕ învĕţ eu Archiereul vostru şi cu cuvintele sfântului apostol Pavel, ce le-a îndreptat către creştinii din Tesalonic dicênd: „Drept aceea fraţilor, staţĭ şi ţineţĭ învĕţăturile, carĭ v'aţĭ învĕţat, orĭ prin cuvênt, orĭ prin epistola nóstră. Éră însuşĭ Domnul nostru Iisus Christos, şi Dumnedeu, şi Tatăl nostru, care ne-a iubit, şi ne-a dat mângăere vecĭnică, şi nădejde bună prin har, sĕ mângăe inimile vóstre, şi sĕ vĕ întăréscă în tot cuvêntul şi lucrul bun“.

Ţineţĭ cu tótă scumpĕtatea învĕţăturile şi tradiţiunile bisericei, nu vĕ abateţĭ dela ele, şi nicĭ nu vĕ lăsaţĭ sĕ fiţĭ cumva seduşĭ dela acelea prin momelĭ, promisiunĭ, şi altele ce vi-s'ar face din partea celor rĕu cugetătorĭ şi rĕu voitorĭ, căcĭ scris este: „Tótă abaterea şi neascultarea a primit dréptă rĕsplătire“.

Rĕmâneţĭ statornicĭ în credinţa strămoşéscă, care în totdéuna a fost scutul şi apĕrămêntul cel mai puternic al némului nostru românesc, căcĭ scris este: „Că fiiul omului va sĕ vină întru mărirea părintelui sĕu cu îngerii sĕi, şi atuncĭ va rĕsplăti fiă-căruiu după faptele lui“.

In sfêrşit, sĕ nu uităm, iubiţilor, că încă rêndurĭ de vremĭ şi mai grele au trecut asupra nóstră în cursul cel lung de vécurĭ al esistenţei nóstre bisericescĭ naţionale, – şi de tóte ne-a mântuit Domnul! Mântuine-va El, sĕ sperăm, şi în viitor de tóte nenorocirile ameninţătóre, décă noi cu toţii, cler şi popor, ne vom afla la locul nostru şi la înălţimea chiămării nósre, trejĭ urmând esemplul cel frumos şi admirabil al părinţilor noştri, carĭ la casurĭ de primejdii de viéţă bisericéscă naţională, se lipiau încă şi mai strâns de sânta biserică, şi ascultând de învĕţăturile ei mântuitóre, cu însutite puterĭ se luptau pentru apĕrarea credinţii, a datinilor şi obiceiurilor lor strămoşescĭ, ca acelor mai scumpe şi sfinte odóre ale lor, pentru de a ni-le lăsa nouĕ de moştenire.

Avênd nădejde, că voi iubiţilor, veţĭ asculta de cuvintele mele cele părintescĭ, şi împărtăşindu-vĕ binecuvêntarea mea archieréscă, încheiu cu cuvintele apostolului: „Insu-şĭ Domnul păcei sĕ vĕ dea pace pururea în tot chipul. Domnul fiă cu voi cu toţĭ“.

Al vostru tuturor

Caransebeş, 12 Septemvre 1895.

De tot binele voitor,

Nicolae Popea,
episcop.

Séra de cunoştinţă.

Cluşiu, 7 Octomvre 1895.

Porţile noului palat al universităţii din Cluşiu se deschiseră în tómna acésta, sĕ-şĭ priméscă civii sĕi tinerĭ iubitorĭ de sciinţă.

Noi, studenţii românĭ, carĭ suntem aicĭ în nnmĕr frumos, cam opt-decĭ de inşĭ, privim cu un fel de mândriă la acest măreţ edificiu, căcĭ dór' este opera unui Român, a inginerului Pompiliu *Hossu.*

Erĭ séră ne-am adunat şi noi, Românii sĕ serbăm după datina vechiă séra de cunoscinţă, în presenţa fruntaşilor românĭ din Cluşiu.

După 8 óre eram adunaţĭ cu toţii în sala cea mare din „Stadler“. Locurile din fruntea mesei erau ocupate de protopopii Laslo şi Roşescu, preoţii Podóbă şi Raţiu, D-nii Dr. Ilea, Truţa, Béreş, Ant. Pop, ér cu cântărĭ de-ale nóstre ne delecta musica bĕtrânului lăutar Salamon.

După cât-va timp sosi şi presidentul serii, d-l Iuliu *Coroianu*, care fù întîmpinat cu urărĭ însufleţite. După vorbirea de deschidere, începù partea oficiósă a serei.

Din stânga presidentului, dela d-l A. Truţa, se începură rênd pe rênd recomandaţiunile, după care toţĭ cei 80 de inşĭ, câţĭ erau de faţă ne-am ridicat în picióre şi cu acompaniarea musicei am càntat trei strofe din „Deştéptă-te Române“.

Presidentul deschise seria toastelor, vorbind pe rênd d-nii: Truţa, Oct. Popescu, Emiliu Dan stud. în drept, protopopul Laslo, capelanul Raţiu, Harşa. Moldovan, stud. în drept. citéză cuvintele Mântuitorului Isus: „Ce folos va fi omului de va dobândi lumea tótă şi sufletul şĭ'l va pierde“, carĭ cuvinte la noi Românii se potrivesc de minune: ce folos va fi Românilor de vor dobêndi lumea tótă şi naţionalitatea şĭ-o vor pierde; căcĭ profeţia strămoşilor noştri de odinióriă, că „sórtea va părăsi pe Românĭ când îşĭ vor uita de limba strămoşéscă“, atêrnă şi de-asupra capulu nostru.

Au rostit frumóse toaste încă d-nii Dr. Ilea şi protop. Roşescu, dând poveţe junimei.

Au urmat solurile: fiă-care tînĕr trebuì adecă sĕ declameze orĭ sĕ cânte ceva *solo.* A declamat frumos Em. Dan stud. în drept, au cântat frumos I. Iepure stud. filos., S. Suciu stud. med., L. Pandrea stud. drept. Mult ne-a delectat cu deosebire hora cântată de d-l Bereş. In fine Al. Bogdan, stud. în drept, a declamat anecdota comică „Cine-i Nuhăm“, de T. Speranţă, făcênd mare haz cu povestea linguriţei de argint, ce a furat'o dela un jidan bogat fórte, din Krakovia.

In fine presidentul Coroianu, mulţumì tinerimei universitare pentru iubirea, ce-o păstréză faţă de bărbaţii vrednicĭ ai poporului nostru şi cu acéstă închise partea aşa disă oficiósă a petrecerei. Când am părăsit cu toţii sala era deja 1 óră după miedul nopţii.

Aleco.

Apel.

O parte considerabilă a poporului român din oraşul istoric şi plin de reminiscenţe Alba-Iulia a rĕmas la anul 1700 fără biserică, fără păstorĭ sufletescĭ. După încordărĭ şi sacrificii aduse de strămoşii noştri, la anul 1795, în 1/13 Octomvre s'a terminat edificiul bisericii din Alba-Iulia (Maierĭ) şi s'a sfinţit locaş al lui Dumnedeu.

In curênd sĕ împlinesc 100 de anĭ de atuncĭ.

Edificiul bisericii s'a conservat şi îngrijit — poporul s'a înmulţit şi întărit în credinţa sa — dér biserica şi acum e fără sprijin, fără ajutor, căcĭ îi lipsesce şcóla şi lipsesc mijlóce pentru de a-o susţine. Cutropiţĭ de tóte părţile, ameninţată fiind biserica şi legea nóstră, comitetul parochial crede a fi cuviincios, ca sĕ sĕrbeze *iubileul de 100 de anĭ* dela edificarea bisericii, prin **întemeiarea unui fond şcolar,** din care sĕ se asigureze salarul unui învĕţător român, rĕmânênd edificarea şcólei în sarcina comunei bisericescĭ.

Statul în anul acesta a înfiinţat aicĭ o şcólă cu limba de propunere maghiară, oraşul a ridicat un „Kişdedov“ tocmai pe piaţa lui Traian, în preajma bisericii, — astfel pruncii noştri sunt ameninţaţĭ de tóte părţile, ér şcóla română din oraş, avênd un contingent prea mare de pruncĭ, nu póte primi pe ai noştri, pe lângă tótă bunăvoinţa şi iubirea ce o are faţă de noi.

Apelăm decĭ la tot Românul cu bun simţ sĕ ne vină în ajutor pentru *întemeiarea unui fond şcolar*, din care sĕ putem asigura esistenţa învĕţătorului în Alba-Iulia (Maierĭ). Sumele incurse prin colecte rugăm a-le trimite, până la 31 Noemvre a. c. la mâna preşedintelui comitetului parochial, *Florian Rusan*, paroch în Alba-Iulia. Sumele întrate sĕ vor cuita pe cale diaristică. Alba-Iulia, în 5 Octomvre 1895. In numele comitetului parochial.

Florian Rusan.
paroch.

Scirĭ telegrafice.

Viena, 8 Octomvre. Partida stângă germană unită decise, în conferenţa sa de erĭ, a lupta pentru susţinerea şi întărirea poporului german şi pentru marile principii ale progresului şi ale libertăţii. Partida îşĭ va întocmi ţinuta sa faţă cu noul guvern conform faptelor acestuia.

Viena, 8 Octomvre. Profesorul *Sehroetter* a fost chemat la archiducele *Francisc Ferdinand* în *Lussinpiccolo.*

Lemberg, 8 Octomvre. Noul ministru-preşedinte austriac, contele *Badeni*, a primit numĕróse deputaţiunĭ. Mai ales deputaţiunea jidană a fost fórte emoţionată de cuvintele lui Badeni, că dênsul cât timp a fost guvernor a lucrat fórte mult *contra antisemitismului.* care în alte ţĕrĭ ale Austriei infectéză şi invenenéză aerul şi produce mult rĕu (??) Crede, că şi noul guvernor va procede tot astfel.

Constantinopol, 8 Octomvre. Mulţĭ dintre Armenii deţinuţĭ fără de vină au fost astădĭ liberaţĭ. Toţĭ ridică *plângerĭ asupra maltratărilor*, ce au avut sĕ sufere în închisorĭ.

*

Bucurescĭ, 7 Octomvre. O telegramă a „Timpului“ comunică, că tribunalul din Galaţĭ a pronunţat adĭ, la óra 12, următórea hotărîre: Sunt condamnaţĭ: Brenning, pentru cerere şi luare de banĭ în numele funcţionarilor publicĭ, la un an închisóre corecţională şi 1000 de lei amendă; Şapira, pentru acelaşĭ delict, la şése lunĭ închisóre corecţională şi 1000 de lei amendă; Robescu, tot pentru acelaşĭ delict, la trei lunĭ închisóre corecţională şi 200 de lei amendă; Ressu, pentru luare de mită, la şése lunĭ închisóre corecţională şi 200 de lei amendă. — Brenning a fost achitat de celelalte acusaţiunĭ. S'au respins daunele civile cerute de Georgi dela Şapira. Toţĭ inculpaţii au fost condamnaţĭ solidar la plata cheltuelilor de procedură în sumă de 400 lei.

Către d-nii institutorĭ şi învĕţătorĭ!

Am onóre a aduce la cunoscinţa d-v., că am publicat un curs de *Aritmetică* şi *Geomeriă* pentru clasele primare.

Acest curs se compune din 4 cărţĭ de Aritmetică, câte una de fiă-care clasă, cu Povĕţuitorul, şi care sunt aprobate de on. minister român al instrucţiunei publice la concursul cărţilor didactice din anul curent.

Cursul acesta de Aritmetică s'a esperimentat la şcóla de aplicaţiă de pe lângă şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ, unde sub-semnatul le-a pus în practică prin d-nii institutorĭ.

Prin metoda uşóră, ce am întrebuinţat'o la întocmirea lor, sunt sigur, că d-nii institutorĭ şi învĕţătorĭ, carĭ vor binevoi a-le întroduce în clasele d-lor, vor rĕmâné pe deplin mulţămiţĭ, căcĭ vor ajunge la un bun resultat.

Cât privesce formatul cărţilor, hârtia, tiparul, cartonul şi preţul lor, d-l librar-editor *Leon Alcalay* (Bucurescĭ) a îngrijit a-le face sĕ corespundă întocmai cu cerinţele onor. ministeriu, astfel, că partea I, pentru clasa I costă 50 banĭ, clasa II 0.40, clasa III 0,50, clasa IV împreună cu Geometria 0.50, ér Povĕtuitorul necesar pentru tóte clasele 0.50 banĭ.

Pentru orĭ-ce comande vĕ puteţĭ adresa d-lui editor direct, séu puteţĭ face cererea prin d-nii librarĭ din oraşul d-v.

Primiţĭ, vĕ rog, asigurarea deosebitei mele consideraţiunĭ.

V. Gr. Borgovanu,
prof. de pedagogiă la şcola normală de institutori şi dir. al şc. de aplicaţia de pe lângă acea şcolă.

Literatură.

In Institutul de editură *Ralian* şi *Ignat Samitca* din Craiova a apărut o frumósă colecţiune de poesii, întitulată: **Din anii tinerĭ**, de *Virgiliu N. Cisman.* Preţul 1 leu 50 b.

DIVERSE.

Influinţa despădurirei. După cum dice „Revue Scientifique“, se atribue in genere o mare influenţă disparițiunei pădurilor asupra constituţiei climei, regimului isvórelor, şi prin urmare atitudinei culturale a terenurilor. D. Bouquet dela Hrye se întrébă, décă nu este aci o exageraţiă reală, căcĭ nu se cunósce încă décă presenţa pădurilor măresce cantitatea ploilor şi regularitatea lor. De asemenea, este óre din causa frequenţei ploilor, că unele regiunĭ ale Franciei sunt bine împădurite, séu din causă că fiind împădurite ploile sunt frequente? Totul face a-se crede, că fenomenele meteorologice, carĭ determină condensaţiunea apelor atmosferice, se petrec la înălţimĭ destul de superióre în raport cu masivele împădurite. Configuraţiunei solului şi direcţiunei generale a curenţilor, mai mult decât vegetaţiunei, trebue atribuită frequenţa ploilor. Localităţĭ ca Bretania, Normandia, carĭ primesc direct curenţii de sud-vest şi vest sunt ploióse; munţii pe cóstele cărora curenţii aerianĭ se ridică şi se răcesc, primesc marĭ cantităţĭ de ploi; câmpiile pe carĭ curenţii se încăldesc şi se dilată sunt în genere uscate. In definitiv reîmpădurirea póte, fără îndoială, sĕ atenueze evaporaţia solului şi sĕ menţină órecare frescheţă, dér acest efect cu totul local nu pare a avé o influenţă mult apreciabilă asupra climei unei localităţĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.15
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	160.
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	145.50
Renta de hârtie austr.	100 65
Renta de argint austr.	101.05
Renta de aur austr.	121.50
Losurĭ din 1860	153.—
Acțiĭ de ale Băncei austro-ungară.	1070.—
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit.	487.25
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit.	405.30
Napoleondorĭ.	9.54
Mărcĭ imperiale germane	58.85
London vista	120.30
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%.	101.21
Note italiene.	45.25

Cursul pietei Brașov.

Din 7 Octomvre 1895.

Bancnote rom.	Cump. 9.49	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump. 9.44	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump. 5.62	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump. 128.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 58.60	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. 10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75

Nrul **6289**—1895.

PUBLICAȚIUNE,

referitóre la î..sinuarea glótelor.

In puterea art. de lege XXXVII din 1893 se deobliga toțĭ glotiștiĭ, carĭ au servit activ séu ca reserviștĭ de reîntregire la armata permanentă, la marina, la honvedĭ, și în fine la gendarmerie, — maĭ departe toțĭ acei glotiștĭ, carĭ nu au fost în serviciu activ militar și în reserva de reîntregire, carĭ însĕ sunt provĕḑuțĭ cu certificate (de colóre roșie) pentru glóte, ca în 29, 30, 31 Octomvre a. c. în casa statului sĕ se însinueze la 8 óre diminéța séu personalminte séu scripturistice. In 29 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1853—1855 inclusive. In 30 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1856—1858 inclusive. In 31 Octomvre a. c. au de a-se însinua anii 1859—1866 inclusive.

Pentru însinuarea scripturistică servesc bilete de însinuare, carĭ se pot căpăta gratuit dela subscrisul capitanat, dela care tot de-odată se pot cere informațiunĭ asupra tractărei acestor bilete.

La însinuarea scripturistică sunt îndreptățițĭ următoriĭ glotașĭ:

a) Aspiranțĭ de oficerĭ (funcționarĭ militarĭ) de glóte;

b) Preoțĭ, candidațĭ și elevĭ de preoție, intrucât aceștia sunt supușĭ glótelor;

c) Personalul plasat în institute dela miliția permanentă séu honvedĭ, care este obligat de a-se însinua;

d) Funcționarii administrativĭ și de stat, servitorii dela autorĭtățĭ administrative și de stat, pădițorĭ de carcere etc, décă prin modul de ocupațiune sunt reținuțĭ de a-se însinua personalminte;

e) Personalul comisariatelor financiare și autorităților forestierale; toțĭ acei carĭ servesc la căile ferate, la societățĭ pentru navigațiune cu vapor; la oficiile de postă și telegraf și la institute publice de comunicațiune și în frabricele și stabilimentele, aparținĕtóre acestor institute publice de comunicațiune;

f) Acei aflătorĭ în serviciul vapórelor de mare și

g) Acei contractualminte angajațĭ la flotele c. și reg. de resbel și la antreprenoratele pentru navigațiunea pe mare, în cas când astfel de indiviḑĭ se află pe mare;

h) Funcționarĭ și lucrătorĭ dela minele de cărbunĭ;

i) Acei, carĭ din punctul de vedere al interesului de serviciu sunt temporaneu eliberațĭ de serviciul de glóte;

k) Acei, carĭ în ḑiua de însinuare, în urma afacerilor familiare, séu private, documentate în mod corĕspunḑĕtor, — nu se póte presenta personalminte;

l) Bolnavii, décă prin bóla lor sunt abstinuțĭ de a-se presenta în persóna;

m) Acei deținuțĭ în carcere precum și acei deținuțĭ pușĭ însĕ condiționalminte pe picior liber. Insinuările scripturistice au de a-se face în ast-fel de casurĭ de către șeful acelui loc, sub a căruĭ controlă se află respectiva carcera, respective către șeful acelei carcere, din care respectivul deținut s'a pus condiționalminte pe picior liber;

n) Acei, carĭ domiciliază în Bosnia și Herțegovina, pe teritorul Lim, séu în țéră esternă, în cas când locul de însinuare nu zace în locul de domiciliu séu în împrejurimea sa; și în fine

o) acei, carĭ domiciliază în Tirol și Vorarlberg.

In casurile sub **b, f, g, k, l, m** și **o**, se póte esopera însinuarea verbalminte séu scripturistice prin rudeniile séu plenipotențațĭ respectivului; pe când în casul sub **c, d, e, h** și **i** prin șeful autorităților, oficiilor și institutelor.

La însinuarea personală are de a-se reproduce ultimul document militar (certificatul asupra serviciului militar finalminte prestat (Abschied), certificatul de eliberare etc.); însinuărei scripturistice însĕ are sĕ se aclude acest document.

Acei aparținĕtorĭ statului austriac, carĭ de fața domiciliază aci, sunt asemenea supușĭ prescriptelor sus amintite.

Intrelăsarea nemotivată a însinuărei se pedepsesce cu 2—100 fl. séu cu închisóre corĕspunḑĕtóre.

Brașov, 24 Septemvre 1895.

792,2—3 **Căpitănatul orășenesc.**

Avis

Prăvălia nouă din drépta din casele parochiale române, ce se clădesc în Tĕrgul Grâului **No. 5, este pe 6 anĭ de închiriat.**

Doritorii, informându-se despre tóte condițiunile la subscrișii, pot înainta oferte sigilate **până la 10 (22) Octombre a. c.** [subscrisei Epitropii.

Asemenea se anunță, că **se vor vinde Dumineca în 8 (20) Octombre a. c., la 10 ore a. m.,** din mâuă liberă diferite **sobe, sparherde, grădele de fer, jaluziĭ de ferestre** rĕmase de la casele parochiale; acestea se află în un magazin în curtea scólelor române de fetițe din Gróver.

Brașov, 25 Sept. 1895.

Epitropia rom. gr. or. parochială

Niculae Flustureanu.

797,1—3 George M. Zanescu.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu.**

Arêndare prin licitațiune.

Epitropia Bisericii St. Nicolae din Brașov-Scheiŭ **va arênda 70 de holde** ale Bisericiĭ pe termin **până la comassare.**

Licitațiunea verbală se va ținé **Dumineca în I (13) Oct. st. n. la 10 óre a. m.** la Biserica Sf. Nicolae din Scheiu.

Brașov, 15 Sept. 1895.

EPITROPIA PAROCHIALĂ a Bisericei române ort. rĕs. dela St. Nicolae, Brașov.

Sterie Stinghe,
1—3. epitrop-cassar.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după améḑĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zĕrnesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de améḑĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zĕrnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circulézĕ numai Joia, Dumineca și la sĕrbătorĭ.

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii, ce se abonézĕ din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.